MM 23

~~VERTROULIK~~

RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING

WERKGELEENTHEDE IN DIE VENDATUISLAND IN 1969

INSTITUUT VIR MANNEKRAGNAVORSING

PRETORIA

1971

001.3072068 HSRC MM 23

Klasnr./Class No.	Registernr./No.
001.3072068 HSRC MM 23	39843/8

RGN RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING

BIBLIOTEEK
LIBRARY

HSRC HUMAN SCIENCES RESEARCH COUNCIL

39843

VERTROULIK

RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING

WERKGELEENTHEDE IN DIE VENDATUISLAND IN 1969

HUMANITAS
RGN-HSRC

RGN-BIBLIOTEEK
HSRC LIBRARY

VERVALDATUM/DATE DUE

001.3072068 HSRC MM 23

108407

2844363866

39843
BESTELLNUMMER
G

VOORWOORD

Sedert 1967 is die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (voorheen die Nasionale Buro vir Opvoedkundige en Maatskaplike Navorsing) op versoek van die Departement van Bantoe-administrasie en -ontwikkeling en die Departement van Bantoe-onderwys besig met opnames van werkgéleenthede in die Bantoetuislande. Verslae oor werkgeleenthede in die Transkei, Witzieshoek, Ciskei, Natalse Bantoetuislande, Noord-Sothotuisland en die Shangana-Tsongatuisland is reeds gepubliseer en word nou gevolg deur die huidige verslag oor die Vendatuisland. Die verslag oor die Swazi-Bantoegebiede sal ook eersdaags vrygestel word.

'n Besondere woord van dank word gerig aan die beamptes van die Departement Bantoe-administrasie en -ontwikkeling, sonder wie se hulp hierdie navorsing onmoontlik sou gewees het.

PRESIDENT

INHOUD

Paragraaf		Bladsy
1	INLEIDING	1
1.1	Doelstellings met die ondersoek	1
1.2	Omskrywing van begrippe	1
2	METODE	2
2.1	Agtergrondsinligting	2
2.2	Ondernemingsopname	2
2.3	Opnamegebied	3
3	HUIDIGE WERKGELEENTHEDE	3
3.1	Werkgeleenthede volgens beroepsgroep	3
3.2	Werkgeleenthede volgens industriële sektor	11
3.3	Werkgeleenthede volgens kwalifikasievereistes	13
4	TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE BY BESTAANDE ONDERNEMINGS	17
4.1	Toekomstige werkgeleenthede volgens sektor	17
4.2	Toekomstige werkgeleenthede volgens beroepsgroep	18
4.3	Toekomstige werkgeleenthede volgens kwalifikasievereistes	19
5	ARBEIDSAANBOD EN WERKGELEENTHEDE	19
6	SLOT	20
	BYLAES	
	A Tabel van werkgeleenthede, gevulde poste vir subberoeps=groepe volgens bevolkingsgroep en geslag	
	B Tabel van huidige en toekomstige werkgeleenthede vir subberoepsgroepe	

TABELLE

Tabel		Bladsy
3.1	BEROEPE (HUIDIG EN TOEKOMSTIG) AANGETREF IN DIE VENDATUISLAND, VOLGENS BEROEPSGROEP	4
3.2	GEVULDE POSTE, ONGEVULDE POSTE EN WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP	7
3.3	GEVULDE POSTE VOLGENS BEROEPSGROEP EN BEVOLKINGSGROEP	8
3.4	GEVULDE POSTE VOLGENS BEROEPSGROEP EN GESLAG	9
3.5	WERKGELEENTHEDE VOLGENS SUBBEROEPSGROEP VIR DIE PROFESSIONELE BEROEPSGROEP	10
3.6	WERKGELEENTHEDE VOLGENS SUBBEROEPSGROEP VIR DIE AMBAGTE	10
3.7	BEDRYFSTIPES WAT IN DIE VENDATUISLAND VOORKOM VOLGENS SEKTOR	11
3.8	WERKGELEENTHEDE VOLGENS INDUSTRIËLE SEKTOR	12
3.9	WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP EN SEKTOR	13
4.1	WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES	14
4.2	WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP EN KWALIFI=KASIEVEREISTES	15
4.3	KWALIFIKASIEVEREISTES VOLGENS BEVOLKINGSGROEP	16
5.1	TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS INDUSTRIËLE SEKTOR	17
5.2	VERWAGTE GROEI IN WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPS=GROEP SOOS DEUR WERKGEWERS AANGEDUI	18
5.3	TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES	19

WERKGELEENTHEDE IN DIE VENDATUISLAND IN 1969

1 INLEIDING

Die verslag oor werkgeleenthede in die Vendatuisland is die agste in 'n reeks wat oor werkgeleenthede in die Bantoetuislande handel. In die eerste verslag van hierdie reeks naamlik Werkgeleenthede in die Transkei, is die algemene uitgangspunte, agtergrond, probleemstelling en metode volledig behandel en word gevolglik nie weer in hierdie verslag uiteengesit nie. Punte wat nodig is vir die interpretering van die gegewens, word egter kortliks aangestip.

1.1 DOELSTELLINGS MET DIE ONDERSOEK

Die doelstellings met die ondersoek is drieledig, naamlik -

(a) die bepaling van die huidige en toekomstige werkgeleenthede in die Vendatuisland,

(b) die bepaling van die kwalifikasievereistes wat vir bogenoemde werkgeleenthede geld, en

(c) om 'n raming te maak van daardie gedeelte van die ekonomies bedrywige bevolking wat in dié tuisland deur die beskikbare werkgeleenthede buite die landbou geabsorbeer kan word.

1.2 OMSKRYWING VAN BEGRIPPE

1.2.1 Werkgeleenthede

Die getal gevulde plus ongevulde poste wat op 'n sekere tydstip by 'n onderneming bestaan, word vir die doel van hierdie verslag as werkgeleenthede beskou. 'n Werkende eienaar word beskou as 'n bekleër van 'n pos.

1.2.2 "Huidig" en "toekomstig"

Die begrip "huidig" dui op die tydstip wanneer die opname gemaak is, naamlik Maart 1969, terwyl "toekomstig" dui op 'n 5-jaarperiode, van datum van opname tot en met Maart 1974.

1.2.3 Kwalifikasievereistes

Met kwalifikasievereistes word bedoel die minimum kwalifikasies

(skolasties en/of beroepsopleiding) waaroor 'n werknemer gewoonlik moet beskik om in 'n pos aangestel te word.

2 METODE

In die lig van die doelstelling het die algemene metode daaruit bestaan dat daar van agtergrondsinligting en 'n ondernemingsopname gebruik gemaak is.

2.1 AGTERGRONDSINLIGTING

Alvorens 'n veldwerker met sy opname in 'n distrik begin het, het hy eers die volgende inligting by die distriksamptenare van die Departement van Bantoe-administrasie en -ontwikkeling verkry:

(a) Die getal en soort ondernemings in die distrik,

(b) name en adresse van kerkgenootskappe wat in die distrik bedrywig is,

(c) 'n raming van die bevolkingsyfer (de jure en de facto), en

(d) die getal ekonomiese landbou-eenhede (indien moontlik).

2.2 ONDERNEMINGSOPNAME

2.2.1 Vraelys

Inligting wat deur veldwerkers ten opsigte van die werkgewer se organisasie deur middel van 'n vraelys (kyk vorige verslae vir 'n voorbeeld van vraelys) verkry is, is die volgende:

(a) Die verskillende beroepe in sy organisasie;

(b) die getal gevulde en ongevulde poste vir elke beroep;

(c) die verwagte uitbreiding van werkgeleenthede binne die volgende 5 jaar;

(d) die getal werkgeleenthede 5 jaar gelede en

(e) die minimum en ideale opvoedkundige kwalifikasies wat vir die verskillende beroepe (huidige en toekomstige poste), vereis word.

Veldwerk het in Maart 1969 plaasgevind. Slegs in die geval van kerkgenootskappe is daar van posvraelyste gebruik gemaak.

Met die uitsondering van die vraag oor die getal werkgeleenthede 5 jaar gelede asook die vraag oor die ideale kwalifikasievereiste, was die reaksie op die ander vrae bevredigend.

2.2.2 Steekproef

Die algemene metode om die totale werkgeleenthede te bepaal, was om 20 persent van alle ondernemings in die Vendatuisland waar die in= diensnemingspatroon min of meer eenvormig is, te betrek en as ver= teenwoordigend van die universum van sodanige ondernemings te beskou. Hierdie ondernemings was beperk tot kleinhandelaars, slaghuise, groentewinkels, kafees en eethuise. Alle ander ondernemings is vol= ledig in die opname betrek. Boerderye in die tuisland, tuisnywerhede, nywerhede in grensgebiede en werkgewers van huisbediendes is nie in die opname betrek nie. Die ondernemings wat by die steekproef betrek is, se gemiddelde indiensneming is tot diê van die universum vergroot. Vir sover dit die indiensneming by kerkgenootskappe betref, is slegs daardie kerkgenootskappe wat reageer het, se gegewens gebruik.

2.3 OPNAMEGEBIED

Die opnamegebied het al die Bantoesakekommissarisdistrikte van die Vendatuisland ingesluit, naamlik: Sibasa, Louis Trichardt en Soek= mekaar.

3 HUIDIGE WERKGELEENTHEDE

3.1 WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP

Vir die doel van hierdie verslag is die beroepe wat in die Venda= tuisland aangetref is, in beroepsgroepe ingedeel. In tabel 3.1 volg 'n uiteensetting van die indeling van beroepe in beroepsgroepe. Die uitgangspunt in die spesifieke indeling is dat die groepering in 'n mate die opleiding sal weerspieël en terselfdertyd vergelykbaar sal bly met ander beroepsindelinge, byvoorbeeld die van die Departement van Statistiek en die indeling wat tans in die navorsing van die In= stituut vir Mannekragnavorsing gebruik word.

TABEL 3.1

BEROEPE (HUIDIG EN TOEKOMSTIG) AANGETREF IN DIE VENDATUISLAND, VOLGENS BEROEPSGROEP

Beroepsgroep (Hoofletters) en subberoepsgroep (kleinletters)	Beroepe aangetref in die Vendatuisland
PROFESSIONELE WERKERS	
Natuurwetenskaplikes en agronome	Agronoom
Medici, tandartse en paramediese werkers	Medikus, apteker, fisioterapeut, arbeidsterapeut
Verplegingsberoepe	Verpleegster, verplegingslektrise, leerlingverpleegster, hospitaalmatrone, verplegingsassistent
Tegnici en tegniese assistente	Tegnikus (tekenaar, laboratoriumtegnikus, ander byvoorbeeld apteker by hospitaal) tegniese assistent (natrekker, ander) landbouvoorligter (semi-professioneel) en landboubeampte
Onderwysberoepe	Onderwyser (laer- en sekondêre skool) inspekteur, toesighouer
Regsberoepe en rekenmeesters	Regsassistent
Predikante en priesters	Predikant, priester, evangelis, geestelike werker, teologiese dosent
Skrywers, joernaliste en vertalers	Skrywer, joernalis, vertaler
Sosiale werkers	Sosioloog, sosiale werker
BESTURENDE, ADMINISTRATIEWE EN UITVOERENDE BEROEPE	
Uitvoerende en administratiewe beroepe (owerheid)	Verkose beampte, hoëvlak administratiewe beampte, hoëvlak uitvoerende beampte, skoolraadsekretaris
Bestuursberoepe	Hoëvlak administratiewe beampte (nie-staat) byvoorbeeld hospitaalsekretaris, bestuurder, werkende eienaar
KLERKLIKE WERKERS	
Boekhouers, ensovoorts	Boekhouer, rekenmeester en ouditeur (nie-geregistreer), kassier
Tiksters, snelskriftiksters	Tikster, snelskriftikster
Klerke	Klerk, ontvangsdame

(Tabel vervolg op bladsy 5)

TABEL 3.1 (VERVOLG)

Beroepsgroep en subberoepsgroep	Beroepe aangetref in die Vendatuisland
VERKOOPSWERKERS	
Handelsreisigers	Handelsreisiger, ~~ensovoorts~~
Toonbankassistente, ensovoorts	Toonbankassistent, smous, petroljoggie, propagandis
MYN- EN STEENGROEFWERKERS	
Mynwerkers	Myner
VERVOER- EN KOMMUNIKASIEWERKERS	
Padvervoerwerkers	Bus-, motor-, vragmotor- en trekkerbestuurder, kaartjiesondersoeker, afleweringsen- en drywerassistent
Kommunikasiewerkers	Telefonis, bode
DIENSWERKERS	
Polisie en verwante werkers	Polisie (alle range), veld- en boswag, nag-, deur- en hekwag, voertuigtoesighouer
Losieshuis en verwante werkers	Sjef, kok, huishoudkundige matrone, alle werkers in kombuise, met linne en in toesighoudende hoedanighede, kroegman, kelner, halfopgeleide hotelbediende
Diverse werkers in dienshoedanigheid	Opsigter
AMBAGSMANNE EN VAKLEERLINGE	
Ambagsmanne Vakleerlinge Ongekwalifiseerde ambagsmanne	Gekwalifiseerde en ongekwalifiseerde ambagsmanne en vakleerlinge in die volgende ambagte (a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte Passer en draaier, motorwerktuigkundige, elektrisiën (b) Bou- en meubelambagte Bouer, pleisteraar, messelaar, timmerman en skrynwerker, skilder, loodgieter, faktotum (nie-gekwalifiseerd) (c) Toesighoudende ambagte Voorman van werke, ambagsvoorman

(Tabel vervolg op bladsy 6)

TABEL 3.1 (VERVOLG)

Beroepsgroep en subberoepsgroep	Beroepe aangetref in die Vendatuisland
OPERATEURS EN HALFGESKOOLDES	
Operateurs en halfgeskooldes	Voorman, toesighouer, stootskraper- en hyskraanoperateur, kleremaker, naald=werkster, pad- en dipbakwerker, half=geskoolde ingenieurs- of ambagsassistent, assistent vir ambagsmanne wat spesiale indiensopleiding moes ontvang of tegnie=se kursusse voltooi het
ARBEIDERS	
Arbeiders	Alle arbeiders behalwe plaasarbeiders werksaam buite die owerheidsektor

In tabel 3.2 volg 'n uiteensetting van die getal gevulde en ongevulde poste en werkgeleenthede volgens beroepsgroep. 'n Fynere verdeling van gevulde en ongevulde poste volgens subberoepsgroepe word in by= laag A en B gegee. As gevolg van afronding kom die totale persenta= sies nie altyd op 100.0 te staan nie. Gevolglik word die totale persentasie in al die tabelle as 100 aangedui.

TABEL 3.2

GEVULDE POSTE, ONGEVULDE POSTE EN WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP

Beroepsgroep	Gevulde poste		Ongevulde poste		Totaal : werk= geleenthede		Persentasiever= deling van werk= geleenthede vol= gens beroeps= groep
	Getal	%	Ge= tal	%	Getal	%	
Professionele werkers	1326	92.5	108	7.5	1434	100	27.6
Besturende, administra= tiewe en uitvoerende werkers	290	99.7	1	0.3	291	100	5.6
Klerklike werkers	241	72.2	93	27.8	334	100	6.4
Verkoopswerkers	634	100	-	-	634	100	12.2
Myn- en steengroef= werkers	3	100	-	-	3	100	0.1
Vervoer en kommunika= siewerkers	174	96.1	7	3.9	181	100	3.5
Dienswerkers	108	99.1	1	0.9	109	100	2.1
Ambagsmanne en vak= leerlinge	45	52.9	40	47.1	85	100	1.6
Operateurs en half= geskooldes	127	95.5	6	4.5	133	100	2.6
Arbeiders	1973	99.4	12	0.6	1985	100	38.3
TOTAAL	4921	94.8	268	5.2	5189	100	100

Dit blyk uit tabel 3.2 dat daar in 1969, 5 189 werkgeleenthede (gevulde en ongevulde poste saam) in die Vendatuisland bestaan het. Die meeste werkgeleenthede is vir arbeiders, naamlik 1 985 werkgeleenthede of 38.3 persent van die totale werkgeleenthede. Professionele werkers het die tweede meeste werkgeleenthede, naamlik 1 434 werkgeleenthede (27.6 persent) terwyl die derde mees= te werkgeleenthede vir verkoopswerkers, 634 werkgeleenthede (12.2 persent) is.

Vir ongevulde poste is daar in die hiersiende vraelys geen ras- of geslagsverdeling verlang nie; gevolglik word daar in tabelle 3.3 en 3.4 so 'n verdeling ten opsigte van die gevulde poste gegee. Die woord "Nie-Blank" dui hoofsaaklik op Bantoe aangesien alle werkgeleenthede in die Bantoetuislande potensieel werkgeleenthede vir die Bantoe is.

TABEL 3.3

GEVULDE POSTE VOLGENS BEROEPS- EN BEVOLKINGSGROEP

Beroepsgroep	Blank		Nie-Blank		Totaal	
	Getal	%	Getal	%	Getal	%
Professionele werkers	67	38.3	1259	26.5	1326	27.0
Besturende, administratiewe en uitvoerende werkers	22	12.6	268	5.7	290	5.9
Klerklike werkers	44	25.1	197	4.2	241	4.9
Verkoopswerkers	14	8.0	620	13.1	634	12.9
Myn- en steengroefwerkers	3	1.7	-	-	3	0.1
Vervoer- en kommunikasiewerkers	4	2.3	170	3.6	174	3.5
Dienswerkers	11	6.3	97	2.0	108	2.2
Ambagsmanne en vakleerlinge	7	4.0	38	0.8	45	0.9
Operateurs en halfgeskooldes	3	1.7	124	2.6	127	2.6
Arbeiders	-	-	1973	41.6	1973	40.1
TOTAAL	175	100	4746	100	4921	100

Uit tabel 3.3 blyk dit dat 175 poste (3.6 persent) deur Blankes gevul word terwyl 4 746 poste (96.4 persent) deur Nie-Blankes gevul word. Van die 175 poste wat deur Blankes gevul word, is 67 poste (38.3 persent) vir professionele werkers, 44 poste (25.1 persent) vir klerklike werkers en 22 poste (12.6 persent) vir ~~die~~ besturende, administratiewe en uitvoerende werkers. Vir sover dit die Nie-Blanke gevulde poste betref, blyk dit dat die meeste gevulde poste (1 973 of 41.6 persent van die totale getal gevulde poste) vir Nie-Blankes vir arbeiders is, gevolg deur professionele werkers met 1 259 (26.5 persent) en verkoopswerkers met 620 (13.1 persent) poste. Die professionele poste vir Nie-Blankes is hoofsaaklik vir onderwysberoepe (925 werkgeleenthede) en vir verplegingsberoepe (242 werkgeleenthede). Met die uitsondering van

die beroepsgroep "Myn-en-steengroefwerkers" waar die enkele poste (3) slegs deur Blankes gevul word, is die getal poste vir Nie-Blankes in al die ander beroepsgroepe meer as dié vir Blankes.

TABEL 3.4

GEVULDE POSTE VOLGENS BEROEPSGROEP EN GESLAG

Beroepsgroep	Manlik		Vroulik		Totaal	
	Getal	%	Getal	%	Getal	%
Professionele werkers	659	18.1	667	52.1	1326	27.0
Besturende, administratiewe en uitvoerende werkers	263	7.2	27	2.1	290	5.9
Klerklike werkers	227	6.2	14	1.1	241	4.9
Verkoopswerkers	473	13.0	161	12.6	634	12.9
Myn- en steengroefwerkers	3	0.1	-	-	3	0.1
Vervoer- en kommunikasie-werkers	172	4.7	2	0.2	174	3.5
Dienswerkers	61	1.7	47	3.7	108	2.2
Ambagsmanne en vakleerlinge	45	1.2	-	-	45	0.9
Operateurs en halfgeskooldes	120	3.3	7	0.6	127	2.6
Arbeiders	1618	44.4	355	27.7	1973	40.1
TOTAAL	3641	100	1280	100	4921	100

Tabel 3.4 toon dat die verhouding van die getal gevulde poste vir mans en vroue ongeveer 3 : 1 is. In al die beroepsgroepe behalwe in die geval van "Professionele werkers" waar daar 667 gevulde poste (52.1 persent van die totale getal gevulde poste vir vroue) vir vroue is teenoor 659 gevulde poste (18.1 persent) vir mans, is daar in al die ander beroepsgroepe meer gevulde poste vir mans as vir vroue.

In tabelle 3.5 en 3.6 word 'n fynere verdeling van werkgeleenthede vir die professionele beroepsgroep en ambagsmanne gegee veral omdat hierdie beroepsgroepe 'n belangrike taak in die minder ontwikkelde gebiede vervul.

TABEL 3.5

WERKGELEENTHEDE VOLGENS SUBBEROEPSGROEP VIR DIE PROFESSIONELE BEROEPSGROEP

Beroepsgroep	Werkgeleenthede	
	Getal	%
Natuurwetenskaplikes en agronome	4	0.3
Medici, tandartse en paramediese werkers	14	1.0
Verplegingsberoepe	307	21.4
Tegnici en tegniese assistente	31	2.2
Onderwysberoepe	949	62.2
Regsberoepe en rekenmeesters	4	0.3
Predikante en priesters	123	8.6
Skrywers, joernaliste en vertalers	1	0.1
Sosiale werkers	1	0.1
TOTAAL	1434	100

Die beroepsgroepe waarvoor daar die meeste werkgeleenthede in die professionele beroepsgroep (tabel 3.5) bestaan, is "Onderwysberoepe," 949 werkgeleenthede (62.2 persent), "Verplegingsberoepe", 307 werkgeleenthede (21.4 persent) en "Predikante en priesters", 123 werkgeleenthede (8.6 persent).

TABEL 3.6

WERKGELEENTHEDE VOLGENS SUBBEROEPSGROEP VIR DIE AMBAGTE

Beroepsgroep	Werkgeleenthede				
	Kw.(1)	Onkw.(2)	Vakl.(3)	Totaal	%
Passer en draaier	1	1	–	2	2.4
Elektrisiën	–	1	–	1	1.2
Motorwerktuigkundige	3	4	14	21	24.7
Bouer, messelaar, pleisteraar	–	25	–	25	29.4
Skrynwerker, timmerman	–	10	–	10	11.8
Skilder	–	5	–	5	5.9
Loodgieter	–	3	–	3	3.5
Faktotum	–	2	–	2	2.4
Ambagsvoorman	12	–	–	12	14.1
Ander	4	–	–	4	4.7
TOTAAL	20	51	14	85	100

(1) Kw.-Gekwalifiseerde ambagsmanne

(2) Onkw.-Ongekwalifiseerde ambagsmanne

(3) Vakl.-Vakleerlinge

RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING
HUMAN SCIENCES RESEARCH COUNCIL

Van die 85 werkgeleenthede wat daar vir ambagsmanne (tabel 3.6) bestaan, is meer as die helfte, naamlik 51 vir ongekwalifiseerde ambagsmanne dit wil sê ambagsmanne wat nie oor 'n formele kwalifi= kasie beskik nie. Die oorgrote meerderheid van die 20 werkgeleent= hede vir gekwalifiseerde ambagsmanne is vir ambagsvoormanne. Die werkgeleenthede in laasgenoemde beroepsgroep is staatsdiensposte wat tydens die opname nie gespesifiseer is nie. By navraag het ge= blyk dat hierdie poste hoofsaaklik vir bou-ambagsmanne is.

3.2 WERKGELEENTHEDE VOLGENS INDUSTRIËLE SEKTOR

In tabel 3.7 volg 'n weergawe van die bedryfstipes volgens sektor wat in die Vendatuisland voorkom.

TABEL 3.7

BEDRYFSTIPES WAT IN DIE VENDATUISLAND VOORKOM, VOLGENS SEKTOR

Sektor	Bedryfstipe
1. Landbou, bosbou, jag en visvangs	Nie in opname betrek nie
2. Mynbou en steengroewe	Slegs myne is aangetref en betrek
3. Fabriekswese	Bakkerye, klerevervaardiging, verwerking van tekstielprodukte, kleremakerye, skrynwerkfirmas
4. Konstruksie	Boukontrakteurs
5. Elektrisiteit, gas en water	Geen
6. Handel	Groot- en kleinhandelaars, slagters, garages, handelsbanke
7. Vervoer, berging en kommunikasie	Busdienste, poskantoor
8. Dienste	Hospitale, verpleeginrigtings, kerkgenootskappe, arbeidswerwings= organisasies, kafees, eethuise
9. Owerheid	Bantoe-administrasie en -ontwikke= ling, ~~en~~ Bantoe-owerhede en Bantoe-onderwys

TABEL 3.8

WERKGELEENTHEDE VOLGENS INDUSTRIëLE SEKTOR

Sektor	Werkgeleenthede	
	Getal	%
Mynbou en steengroewe	114	2.2
Fabriekswese	36	0.7
Konstruksie	30	0.6
Handel	1223	23.6
Vervoer, berging en kommunikasie	68	1.3
Dienste	942	18.2
Owerheid	2776	53.5
TOTAAL	5189	100

Die sektore waarin die meeste werkgeleenthede voorkom (vergelyk tabel 3.8) is die volgende: "Owerheid" 2 776 werkgeleenthede of 53.5 persent van die totale werkgeleenthede, "Handel" 1 223 of 23.6 persent werkgeleenthede en "Dienste" 942 of 18.2 persent werk=geleenthede. Hierdie drie sektore saam is vir 95.3 persent van die totale werkgeleenthede verantwoordelik.

'n Uiteensetting van werkgeleenthede volgens sektor en beroepsgroep volg in tabel 3.9. Hieruit blyk dat met die uitsondering van die beroepsgroepe "Besturende en uitvoerende werkers", "Verkoopswerkers" en "Myn- en steengroefwerkers" daar vir al die ander beroepsgroepe meer werkgeleenthede in die owerheidsektor as in enige ander sektor bestaan. Vir professionele werkers en klerklike werkers tesaam, bestaan daar 1 231 (993+238) werkgeleenthede of 44.3 persent van die totale werkgeleenthede binne die owerheidsektor. Professionele werkers beskik oor byna die helfte van die werkgeleenthede in die dienste=sektor, naamlik 441 of 46.8 persent werkgeleenthede.

TABEL 3.9

WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP EN SEKTOR

Beroepsgroep	Sektor							
	Mynbou en steen= groewe	Fa= brie's= wese	Kon= struk= sie	Handel	Vervoer	Dienste	Ower= heid	Totaal
Professionele werkers	-	-	-	-	-	441	993	1434
Besturende, administratiewe en uitvoerende werkers	-	4	1	227	1	15	43	291
Klerklike wer= kers	7	2	-	37	20	30	238	334
Verkoopswerkers	-	-	-	597	-	35	2	634
Myn- en steen= groefwerkers	3	-	-	-	-	-	-	3
Vervoer- en kom= munikasiewerkers	5	6	-	25	37	9	99	181
Dienswerkers	-	-	-	14	-	47	48	109
Ambagsmanne en vakleerlinge	2	2	17	1	2	31	30	85
Operateurs en halfgeskooldes	30	6	-	21	2	9	65	133
Arbeiders	67	16	12	301	6	325	1258	1985
TOTAAL	114	36	30	1223	68	942	2776	5189

3.3 WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES

In tabel 4.1 volg 'n weergawe in meer besonderhede van werkgeleenthede volgens kwalifikasievereistes. In tabel 4.2 word hierdie kwalifikasie= vereistes in kwalifikasiegroepe saamgegroepeer en met die verskillende beroepsgroepe vergelyk. Daarna volg tabel 4.3 waarin 'n Blank/Nie-Blank= verdeling van werkgeleenthede binne die genoemde kwalifikasiegroepe ge= gee word. By die interpretasie van hierdie gegewens moet in gedagte gehou word dat met die term kwalifikasievereistes bedoel word die mini= mum kwalifikasie waaroor 'n persoon moet beskik om in 'n pos aangestel te word.

TABEL 4.1

WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES

Kwalifikasievereistes	Werkgeleenthede	
	Getal	%
Lees en skryf tot st. 5	989	19.1
St. 6 (of vorm I of II)	226	4.4
St. 6 plus ambag (of gelykwaardig)	8	0.2
St. 6 plus onderwysdiploma	528	10.2
St. 6 plus ander beroepsopleiding (byvoorbeeld wewersopleiding)	15	0.3
J.S. (Juniorsertifikaat, st. 8, vorm III of IV)	325	6.3
J.S. plus ambag (of gelykwaardig) of NTS 1 of 2	22	0.4
J.S. plus onderwysdiploma	369	7.1
J.S. plus verplegingskwalifikasies (kraam, algemeen, ens.)	90	1.7
J.S. plus ander opleiding (byvoorbeeld tegniese opleiding)	82	1.6
Matriek (st. 10, vorm V)	245	4.7
Matriek plus ambag (of gelykwaardig) of NTS 3	5	0.1
Matriek plus onderwysdiploma	39	0.8
Matriek plus verplegingskwalifikasies	10	0.2
Matriek plus ander beroepsopleiding (byvoorbeeld in radiografie, teologie)	35	0.7
B-graad, algemeen (B.A., B.So., B.Com.) of gelykwaardig	6	0.1
Gespesialiseerde B.Sc. (Agric, Pharm., Ing., Landmeetk.) of gelykwaardig	3	0.1
M.B., Ch.B. of gelykwaardig	13	0.3
Geregistreerde prokureur, advokaat of gelykwaardig	7	0.1
B-graad plus onderwysdiploma	13	0.3
B-graad plus teologiese kwalifikasies	-	-
Enige toepaslike graad	1	0.02
Ongespesifiseer of slegs ondervinding	162	3.1
Geen opleiding	1996	38.5
TOTAAL	5189	100

Kwalifikasievereistes (vergelyk tabel 4.1) soos deur werkgewers gestel, is in rangorde van voorkeur, soos volg: "Lees en skryf tot st. 5" (989 of 19.1 persent werkgeleenthede), "Juniorsertifikaat (in tabel J.S.) met of sonder beroepsopleiding (888 of 17.1 persent werkgeleenthede) en "St. 6 met of sonder beroepsopleiding (777 of 15.0 persent werkgeleenth de). Vir 'n B-graad gelykwaardig en hoër bestaan daar 43 werkgeleenthede. Meer as die helfte van laasgenoemde werkgeleenthede is vir geneeshere (13) en onderwysers (13) onderskeidelik.

TABEL 4.2

WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP EN KWALIFIKASIEVEREISTES

Beroepsgroep	Kwalifikasievereistes										
	Geen opleiding	Lees en skryf tot st. 5	St. 6 tot vorm II	St. 6 plus beroepsopleiding	J.S. tot vorm IV	J.S. plus beroepsopleiding	Matriek en gelykwaardig	Matriek plus beroepsopleiding	B-graad, gelykwaardig of hoër	Ongespesifiseer, vorige ervaring	Totaal
rofessionele werkers	-	40	-	543	205	518	1	84	40	3	1434
esturende, administratiewe en itvoerende werkers	-	197	43	-	7	7	17	2	3	15	291
lerklike werkers	-	12	2	-	70	16	226	2	-	6	334
erkoopswerkers	-	514	114	-	5	-	1	-	-	-	634
m- en steengroefwerkers	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	3
ervoer- en kommunikasiewerkers	-	159	14	-	8	-	-	-	-	-	181
enswerkers	21	7	16	-	14	-	-	-	-	51	109
bagsmanne en vakleerlinge	-	6	-	8	14	14	-	-	-	43	85
erateurs en halfgeskooldes	7	47	37	-	1	7	-	-	-	34	133
beiders	1968	7	-	-	-	-	-	-	-	10	1985
TAAL	1996	989	226	551	325	563	245	89	43	162	5189

Kwalifikasievereistes wat vir professionele werkers (hoofsaaklik onderwysers en verpleegsters) die meeste in aanvraag is (tabel 4.2) is "St. 6 plus beroepsopleiding" (543 werkgeleenthede) en "Juniorsertifikaat plus beroepsopleiding" (518 werkgeleenthede).

Vir klerklike werkers is 'n kwalifikasie met matriek of gelykwaardig (226 werkgeleenthede) en juniorsertifikaat (70 werkgeleenthede) die mees gesogte kwalifikasies. Die rede vir die groot getal werkgeleent= hede (197) vir besturende en uitvoerende werkers wat oor 'n kwalifi= kasie van lees en skryf tot st. 5 moet beskik, is dat hierdie beroeps= groep hoofsaaklik uit werkende eienaars bestaan.

In tabel 4.3 volg 'n weergawe van kwalifikasievereistes volgens be= volkingsgroep.

TABEL 4.3

KWALIFIKASIEVEREISTES VOLGENS BEVOLKINGSGROEP

Kwalifikasievereistes	Werkgeleenthede					
	Blank		Nie-Blank		Totaal	
	Getal	%	Getal	%	Getal	%
Geen opleiding	-	-	1996	39.8	1996	38.5
Lees en skryf tot st. 5	15	8.6	974	19.4	989	19.1
St. 6 met of sonder beroeps= opleiding	1	0.6	776	15.5	777	15.0
J.S. met of sonder beroeps= opleiding	48	27.4	840	16.7	888	17.1
Matriek met of sonder be= roepsopleiding	81	46.3	253	5.1	334	6.4
B-graad en hoër	15	8.6	28	0.6	43	0.8
Ongespesifiseer, of vorige ervaring	15	8.6	147	2.9	162	3.1
TOTAAL	175	100	5014	100	5189	100

Uit tabel 4.3 blyk dit dat die opvoedkundige kwalifikasies wat die meeste vir Blankes vereis word, matriek met of sonder beroepsop= leiding is (81 werkgeleenthede) terwyl die opvoedkundige kwalifi= kasie wat die meeste vir Nie-Blankes vereis word, 'n kwalifikasie van lees en skryf tot st. 5 is (974 werkgeleenthede).

Verder val dit op dat hoewel daar in die kwalifikasiegroeperings bo die st. 6-vlak meer werkgeleenthede vir Nie-Blankes as Blankes binne elke kwalifikasiegroepering bestaan, daar na verhouding meer

werkgeleenthede vir Blankes bestaan. So is daar byvoorbeeld in die kwalifikasiegroepering "Matriek met of sonder beroepsopleiding", 81 werkgeleenthede vir Blankes (of 46.3 persent van die totale werkgeleenthede vir Blankes) teenoor 253 werkgeleenthede vir Nie-Blankes (of 5.1 persent van die totale werkgeleenthede vir Nie-Blankes).

4. TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE BY BESTAANDE ONDERNEMINGS

4.1 TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS SEKTOR

In tabel 5.1 word 'n uiteensetting gegee van die verwagte groei in werkgeleenthede volgens sektor soos dit deur die ondernemers vooruitgeskat is.

TABEL 5.1

TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS INDUSTRIËLE SEKTOR

Sektor	Werkgeleenthede		Groeikoers % per jaar
	1969	1974	
Mynbou en steengroewe	114	114	-
Fabriekswese	36	39	1.7
Konstruksie	30	30	-
Handel	1223	1273	0.8
Vervoer, berging en kommunikasie	68	68	-
Dienste	942	979	0.8
Owerheid	2776	3616	6.0
TOTAAL	5189	6119	3.6

Uit tabel 5.1 blyk dit dat die werkgeleenthede in die Vendatuisland in die 5-jaartydperk 1969-1974 sal uitbrei teen 'n gemiddelde liniêre groeikoers van 3.6 persent per jaar. Van al die sektore is dit slegs die owerheidsektor wat oor 'n noemenswaardige groeikoers, naamlik 6 persent per jaar beskik. Hierdie groeikoers sou miskien hoër vertoon het indien 'n vooruitskatting van arbeiders (S.A.B.T.) in die landboubedryf verkry kon word. Seisoenskommelinge maak dit volgens beamptes feitlik onmoontlik om 'n vooruitskatting in hierdie geval te waag.

4.2 TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP

Die verwagte groei in werkgeleenthede volgens beroepsgroep, soos deur werkgewers aangedui, word in tabel 5.2 gegee.

TABEL 5.2

VERWAGTE GROEI IN WERKGELEENTHEDE VOLGENS BEROEPSGROEP, SOOS DEUR WERKGEWERS AANGEDUI

Beroepsgroep	Werkgeleenthede		Groeikoers % per jaar
	1969	1974	
Professionele werkers	1434	2190	10.5
Besturende, administratiewe en uit=voerende werkers	291	301	0.7
Klerklike werkers	334	353	1.1
Verkoopswerkers	634	688	1.7
Myn- en steengroefwerkers	3	3	-
Vervoer- en kommunikasiewerkers	181	185	0.4
Dienswerkers	109	121	2.2
Ambagsmanne en vakleerlinge	85	122	8.7
Operateurs en halfgeskooldes	133	145	1.8
Arbeiders	1985	2011	0.3
TOTAAL	5189	6119	3.6

Volgens tabel 5.2 blyk dat daar by slegs twee beroepsgroepe 'n aansienlike groei in werkgeleenthede verwag word, naamlik by "Professionele werkers" (10.5 persent per jaar) en "Ambagsmanne en vakleerlinge" (8.7 persent per jaar). Die verwagte uitbreiding vir die 5 jaar-periode ten opsigte van professionele werkgeleent=hede is hoofsaaklik vir onderwysers (663 werkgeleenthede) en teg=nici en tegniese assistente (54 werkgeleenthede). Vir sover dit am=bagsmanne en vakleerlinge betref, sal daar veral 'n vraag na ambags=manne in die bou- en meubelbedryf ontstaan (huidige werkgeleenthede 4 en toekomstige werkgeleenthede 23). Toesighoudende poste vir ambagsmanne, wat tydens die opname nie gespesifiseer is nie, sal van 12 tot 29 werkgeleenthede uitbrei. By navraag het geblyk dat hier=die poste hoofsaaklik vir bou-ambagsmanne sal wees.

4.3 TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES

'n Weergawe van toekomstige werkgeleenthede volgens kwalifikasievereistes volg in tabel 5.3.

TABEL 5.3
TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VOLGENS KWALIFIKASIEVEREISTES

Kwalifikasievereistes	Werkgeleenthede		Groeikoers % per jaar
	1969	1974	
Geen opleiding	1996	2023	0.3
Lees en skryf tot st. 5	989	1034	0.9
St. 6 met of sonder beroepsopleiding	777	1460	17.6
J.S. met of sonder beroepsopleiding	888	985	2.2
Matriek met of sonder beroepsopleiding	334	387	3.2
B-graad en hoër	43	61	8.4
Geen of ongespesifiseer, of vorige ervaring	162	169	0.9
TOTAAL	5189	6119	3.6

Uit tabel 5.3 blyk dat 'n kwalifikasievereiste van st. 6 met of sonder beroepsopleiding die hoogste groeikoers (17.6 persent per jaar) toon, met werkgeleenthede wat oor die 5-jaartydperk van 777 werkgeleenthede tot 1 460 werkgeleenthede sal uitbrei. Die kwalifikasievereiste met die tweede hoogste groeikoers (8.4 persent per jaar) is 'n B-graad en hoër waarvoor werkgeleenthede van 43 tot 61 werkgeleenthede sal toeneem. 'n Matriek met of sonder beroepsopleiding toon die derde hoogste groeikoers (3.2 persent per jaar) en in hierdie kwalifikasievereiste sal die getal werkgeleenthede van 334 tot 387 werkgeleenthede vermeerder.

5 ARBEIDSAANBOD EN WERKGELEENTHEDE

In 1969 het die de facto-bevolking van die Vendatuisland op 275 000 (mans en vroue) te staan gekom. Hierdie getal is op skattings van die Bantoesakekommissarisse in hierdie gebied gebaseer.

Om 'n aanduiding van die grootte van die ekonomies bedrywige deel

van die bevolking van die Vendatuisland te verkry (geen gegewens hieromtrent is tot dusver beskikbaar nie) kan as volg te werk gegaan word: In 1960 was die verhouding van die Ciskeise ekonomies bedrywige bevolking tot die totale bevolking van die Ciskei, 1:3.58. Aangesien daar vir die Ciskeise Bantoes heelwat werkgeleenthede in grensgebied**areas** bestaan, kan hierdie verhouding nie op die bevolking van die Vendatuisland toegepas word nie weens die feit dat die land=boupotensiaal van hierdie tuisland veel hoër as die van die Ciskei is en verder beskik die Vendatuisland nog nie oor dieselfde werkge=leentheidspotensiaal in grensgebiedareas as die Ciskei nie. 'n Ver=houding van 1 : 3 vir die Vendatuisland behoort dus nie onrealisties te wees nie. Indien hierdie verhouding op die totale bevolking van die Vendatuisland (275 000 in 1969) toegepas word, kom dit daarop neer dat daar in 1969 om en by 92 000 ekonomies bedrywige Bantoes hulle in hierdie tuisland bevind het. In 1969 het daar volgens dié opname, 5 189 werkgeleenthede in dié tuisland bestaan. Dit beteken dat daar in 1969 ongeveer 87 000 Bantoes (die verskil tussen 92 000 en 5 189) in hierdie tuisland 'n heenkome in die landboubedryf en in 'n grensgebiedarea wat hierdie tuisland bedien, sou moes vind.

Geen syfers betreffende die landboupotensiaal van die Vendatuisland as sulks is beskikbaar nie en gevolglik is dit nie moontlik om deur middel van inkomstekategorieë (soos in sekere vorige verslae) 'n aan=duiding te gee van hoeveel van die ekonomies bedrywige Bantoes in die landboubedryf 'n heenkome kan vind nie.

6 SLOT

Hierdie verslag is die resultaat van 'n werkgeleentheidsopname wat in 1969 in die Vendatuisland onderneem is. Die belangrikste bevindings is die volgende:

(a) Volgens die opname het daar in 1969 'n totaal van 5 189 werk=geleenthede in hierdie tuisland bestaan. Die werkgeleenthede in die landboubedryf is met uitsondering van werkgeleenthede by die landbouprojekte wat deur die owerheid onderneem word, nie opgeneem nie.

(b) Die meeste van hierdie werkgeleenthede bestaan vir die volgende beroepsgroepe: "Arbeiders" 1 985 (38.3 persent) werkgeleent=hede en "Professionele werkers" 1 434 (27.6 persent) werk=geleenthede. Die werkgeleenthede vir professionele werkers is

hoofsaaklik vir onderwysers (949 werkgeleenthede) en vir verplegingsberoepe (307 werkgeleenthede).

(c) Van die totale werkgeleenthede (5 189) is 4 921 of 94.8 persent poste gevul. Van hierdie gevulde poste word slegs 175 (3.6 persent) deur Blankes gevul ten opsigte van wie die volgende beroepsgroepe die meeste werkgeleenthede bied: "Professionele werkers" 67 (38.3 persent) werkgeleenthede en "Klerklike werkers" 44 (25.1 persent) werkgeleenthede. In die gevulde poste vir Nie-Blankes bestaan die meeste werkgeleenthede in die volgende beroepsgroepe: "Arbeiders" 1 973 (41.6 persent) werkgeleenthede, "Professionele werkers" 1 259 (26.5 persent) werkgeleenthede (hoofsaaklik onderwysers- en verplegingsberoepe) en "Verkoopswerkers" 620 (13.1 persent) werkgeleenthede.

(d) In gevulde poste is daar vir mans 3 641 (74 persent) werkgeleenthede teenoor 1 280 (26 persent) vir vroue. Die werkgeleenthede vir mans in hierdie poste is hoofsaaklik vir arbeiders, onderwysers en verkoopswerkers terwyl dit vir vroue merendeels vir onderwyseresse, verpleegsters en arbeiders is.

(e) Die owerheidsektor bied die meeste werkgeleenthede, naamlik 2 776 (53.5 persent) gevolg deur die handel met 1 223 (23.6 persent) en die dienstesektor met 942 (18.2 persent) werkgeleenthede.

(f) Vir 2 158 (1 996+162) of 41.6 persent van die totale werkgeleenthede word geen opvoedkundige kwalifikasie vereis nie. Vir die genoemde 162 werkgeleenthede word hoofsaaklik ondervinding as kwalifikasie gestel. Vir die oorblywende 3 031 (58.4 persent) werkgeleenthede word opvoedkundige kwalifikasies gestel wat wissel tussen lees en skryf tot 'n B-graad en hoër.

(g) Die bestaande werkgeleenthede binne die volgende kwalifikasiegroeperings is soos volg: lees en skryf tot 'n st. 6 met of sonder beroepsopleiding, 1 766 (34 persent) werkgeleenthede, juniorsertifikaat tot vorm IV met of sonder beroepsopleiding, 888 (17.1 persent) werkgeleenthede en matriek met of sonder beroepsopleiding, 334 (6.4 persent) werkgeleenthede.

Vir 'n B-graad gelykwaardig of hoër is daar slegs 43 (0.8 persent) werkgeleenthede.

(h) Hoewel daar vir Nie-Blankes binne die kwalifikasiegroeperings

bo die st. 6-vlak meer werkgeleenthede as vir Blankes is, bestaan daar na verhouding bo hierdie kwalifikasievlak veel meer werkgeleentehede vir Blankes as vir Nie-Blankes.

(i) Werkgewers voorsien dat werkgeleenthede by bestaande ondernemings sal uitbrei teen 'n gemiddelde liniêre groeikoers van 3.6 persent per jaar.

(j) Indien al die werkgeleenthede in die Vendatuisland (5 189) as potensiële werkgeleenthede vir Bantoes beskou word, sal dit aan sowat 5.6 persent van die ekonomies bedrywige bevolking werk verskaf (werkgeleenthede wat by S.A.B.T.-projekte bestaan is uitgesluit).

BYLAAG A

WERKGELEENTHEDE, GEVULDE POSTE VIR SUBBEROEPSGROEPE VOLGENS BEVOLKINGSGROEP EN GESLAG

Beroepsgroep	Blank			Nie-Blank			Totaal Gevulde Pos[t]	
	M*	V*	T*	M	V	T	M	V
Natuurwetenskaplikes en agronome	2	-	2	-	-	-	2	-
Medici, tandartse en paramediese werkers	5	2	7	-	-	-	5	2
Verplegingsberoepe	-	16	16	-	242	242	-	258
Tegnici en tegniese assistente	-	1	1	11	-	11	11	1
Onderwysberoepe	18	6	24	532	393	925	550	399
Regsberoepe en rekenmeesters	-	-	-	-	-	-	-	-
Predikante en priesters	16	1	17	74	5	79	90	6
Skrywers, joernaliste en vertalers	-	-	-	1	-	1	1	-
Sosiale werkers	-	-	-	-	1	1	-	1
Uitvoerende en administratiewe beroepe (Owerheid)	9	-	9	33	-	33	42	-
Bestuursberoepe	13	-	13	208	27	235	221	27
Boekhouers ens.	5	-	5	11	5	16	16	5
Tiksters, snelskriftiksters	-	1	1	5	-	5	5	1
Klerke	30	8	38	176	-	176	206	8
Handelsreisigers	-	-	-	1	-	1	1	-
Toonbankassistente ens.	14	-	14	458	161	619	472	161
Mynwerkers	3	-	3	-	-	-	3	-
Padvervoerwerkers	-	-	-	124	-	124	124	-
Kommunikasiewerkers	2	2	4	46	-	46	48	2
Polisie en verwante werkers	-	-	-	47	-	47	47	-
Losieshuis en verwante werkers	-	10	10	13	37	50	13	47
Diverse werkers in dienshoedanigheid	1	-	1	-	-	-	1	-
Ambagsmanne								
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	2	-	2	1	-	1	3	-
(b) Bou- en meubelambagte	-	-	-	4	-	4	4	-
(c) Toesighoudende ambagte	2	-	2	-	-	-	2	-
Vakleerlinge								
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	-	-	-	-	-	-	-	-
Ongekwalifiseerde ambagsmanne								
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	1	-	1	4	-	4	5	-
(b) Bou- en meubelambagte	2	-	2	29	-	29	31	-
Operateurs en halfgeskooldes	3	-	3	117	7	124	120	7
Arbeiders	-	-	-	1618	355	1973	1618	355
	128	47	175	3513	1233	4746	3641	1280

M = Manlik
* V = Vroulik
T = Totaal

BYLAAG B

HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE WERKGELEENTHEDE VIR SUBBEROEPSGROEPE

Beroepsgroep	Gevulde poste	Ongevulde poste	Huidige werkgeleenthede	Toekomstige werkgeleenthede
Natuurwetenskaplikes en agronome	2	2	4	9
Medici, tandartse en paramediese werkers	7	7	14	20
Verplegingsberoepe	258	49	307	309
Tegnici en tegniese assistente	12	19	31	85
Onderwysberoepe	949	-	949	1612
Regsberoepe en rekenmeesters	-	4	4	4
Predikante en priesters	96	27	123	147
Skrywers, joernaliste en vertalers	1	-	1	3
Sosiale werkers	1	-	1	1
Uitvoerende en administratiewe beroepe (Owerheid)	42	1	43	51
Bestuursberoepe	248	-	248	250
Boekhouers ens.	21	-	21	19
Tiksters, snelskriftiksters	6	4	10	22
Klerke	214	89	303	312
Handelsreisigers	1	-	1	1
Toonbankassistente ens.	633	-	633	687
Mynwerkers	3	-	3	3
Padvervoerwerkers	124	-	124	128
Kommunikasiewerkers	50	7	57	57
Polisie en verwante werkers	47	-	47	47
Losieshuis en verwante werkers	60	1	61	60
Diverse werkers in dienshoedanigheid	1	-	1	14
<u>Ambagsmanne</u>				
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	3	1	4	4
(b) Bou- en meubelambagte	4	-	4	23
(c) Toesighoudende ambagte	2	10	12	29
<u>Vakleerlinge</u>				
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	-	14	14	14
<u>Ongekwalifiseerde ambagsmanne</u>				
(a) Elektrotegniese en werktuigkundige ambagte	5	1	6	6
(b) Bou- en meubelambagte	31	14	45	46
Operateurs en halfgeskooldes	127	6	133	145
Arbeiders	1973	12	1985	2011
	4921	268	5189	6119

RGN BIBLIOTEEK | HSRC LIBRARY

Doc 108404

Copy 108407